

Posudek oponentky bakalářské práce

Radek Svoboda: Volební účast při volbách do akademických senátů Univerzity Hradec Králové

Cílem bakalářské práce Radka Svobody je „nabídnout možné vysvětlení příčin a důsledků studentské ne/účasti na akademickém a samosprávném životě na UHK“ a slibuje zaměření na „výsledky voleb a jejich srovnání napříč fakultami“ (s. 10). Prakticky se zaměřuje na zodpovězení dvou výzkumných otázek, jedné čistě deskriptivní („Jaká byla volební účast do AS UHK a jaká do fakultních AS?“) a jedné s analytickým potenciálem („Jaké faktory ovlivňují volební účast studentů?“).

Téma je dle mého názoru z politologického hlediska zajímavé a také poměrně unikátní. Zkoumání faktorů ovlivňujících volební chování v jiných, než všeobecných volbách je poměrně ojedinělé, zároveň ale prakticky relevantní, jak sám autor zdůrazňuje poukázáním na slabou legitimitu akademických senátů při nízké volební účasti. Informace o faktorech ovlivňujících volební účast studentů by tak jistě byla důležitým zjištěním. Vzhledem ke strukturaci a zpracování ale bohužel práci považuji za málo zdařilou.

Prvním problémem je podle mého názoru slabá formulace cíle práce a výzkumných otázek. Zejména u první výzkumné otázky mi není v kontextu celé práce jasné, proč se autor rozhodl zaměřit nejen na volební účast ve studentských komorách, ale i na účast v akademických komorách zkoumaných senátů. Název práce a její celkové zaměření nic takového nevyžadují.

Druhou výtku bych ráda směřovala ke struktuře teoretické části práce. Její majoritní část obsahuje výčet informací o funkcích a pravomocích akademických senátů. Tomu, co je ale pro práci o volebním chování důležité – tedy formulaci teorie o volebním chování studentů, věnuje autor žalostně málo místa, které vyplňuje přepisem čtyř teorií z knihy Lukáše Linka, které spojuje s informacemi o možných faktorech ve vysokoškolském prostředí. Nepřidává ale žádnou novou hodnotu např. formulování očekávání o tom, která teorie by mohla v akademickém prostředí být lépe prokázána. Co je pro mě poměrně důležitý nedostatek: z teoretické kapitoly autor nic zásadního nevyvozuje pro praktickou část, kapitola o volebním chování zůstává bez jasného závěru.

Analytická část práce sestává ze dvou v zásadě neprovázaných částí. První představuje volební účast do akademických senátů na jednotlivých fakultách UHK. Celá práce spočívá pouze v prezentaci volebních výsledků do studentských a akademických komor ve dvou obdobích na jednotlivých fakultách bez vysvětlení, proč se autor zaměřuje i na akademické komory. Tato část není uzavřena žádným komparativním závěrem, autor se nevěnuje ani možným důvodům rozdílů ve

volební účasti mezi fakultami, v jednotlivých obdobích, nebo mezi akademickými a studentskými komorami. Výsledkem zodpovězení této otázky tedy skutečně je jen uvedení jednotlivých volebních výsledků.

Nejvíce ambiciózně působí druhá analytická kapitola, v níž autor představuje analýzu polostrukturovaných rozhovorů provedených se studenty tří fakult UHK. Oceňuji, že se autor pokusil získat primární data a provedl terénní práci. I zde pro mě bohužel převažují nedostatky. Autor jednak neuvádí, zda a jakým způsobem usiloval o saturaci vzorku (tedy ukončení sběru dat ve chvíli, kdy data nepřinášejí nové informace). Dle informací, které uvádí, provedl rozhovory se svými známými, v textu se ale nijak nevěnuje možným problémům, které takový postup může přinést pro reprezentativnost dat, která takto získá.

Zarážející je i fakt, že autor neprovedl žádné rozhovory se studenty Přírodovědecké fakulty, ovšem tento fakt nikde v textu nevysvětluje. Nepopisuje ani žádnou metodu analýzy rozhovorů – jakým způsobem z rozhovorů vyseletoval informace, které v kapitole reportuje. Slabá je v této části i návaznost na informace z teoretické kapitoly. Tomu, co reálně ovlivňuje rozhodování respondentů k volební ne/účasti se totiž dle mého názoru reálně věnuje jen v první části rozhovorů (a uvádění informací o nich), tedy otázkou, zda studenti o volbách vědí, případně odkud se o nich dozvídají. Tyto informace lze nějak spojit s teorií mobilizace, je ale škoda, že autor zjištěné informace nespojuje s informací, zda studenti, kteří o volbách (lépe) vědí, k nim skutečně chodí.

Ostatní otázky už nijak necílí na zjištění faktorů, které konkrétní respondenty ovlivňují v jejich ne/participaci. Autor se ptá, jaké faktory podle respondentů mohou volební účast obecně ovlivňovat, a doptává se na možná doporučení studentů, co by jejich volební účast zvýšilo. Tím ale prakticky nedochází k teoreticky zajímavému výsledku, nezjišťuje nic o tom, která z teorií volební účasti spíše platí, a prezentované informace tak namísto analytického přínosu (ve smyslu zjištění, jaké faktory ovlivňují chování respondentů) působí jako prezentace výsledků ankety s poněkud nepřekvapivými zjištěními (tj. studenti preferují delší období voleb, silnější informovanost ze strany fakulty, případně on-line hlasování). Tato zjištění však nepřinášejí nic pro zodpovězení otázky, co studentskou volební účast reálně ovlivňuje.

Autora bych chtěla požádat, aby se v rámci obhajoby věnoval zodpovězení následujících otázek:

Jaké problémy se spojují s Vaším způsobem výběru respondentů?

Co vyplývá z první části Vaší analýzy pro zodpovězení Vaší výzkumné otázky?

Co na základě Vámi provedených rozhovorů a jejich analýzy můžeme říci o tom, které faktory ovlivňují volební participaci na UHK?

Práce vychází z poměrně omezeného množství zdrojů v českém i anglickém jazyce. Seznam literatury není seřazen abecedně (to je ovšem jen velice marginální výtká vzhledem k ostatním). Práce dle mého názoru bohužel nezkoumá to, co slibuje, nedochází k žádnému obhájenému zjištění o příčinách volební ne/účasti studentů v akademických volbách. Oceňuji soubor rozhovorů uskutečněný autorem, jejich provedení a prezentované výsledky ovšem nepřinesly zjištění, která by byla analytická. Vzhledem k výše řečenému bakalářskou práci Radka Svobody doporučuji k obhajobě s hodnocením E – dostatečně.

V Hradci Králové, 9. 8. 2021

Mgr. Petra Vodová, Ph.D.